

На основу члана 29. став 2. Закона о Националном оквиру квалификације Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 27/18 и 6/20),

Министар просвете, науке и технолошког развоја доноси

РЕШЕЊЕ

о усвајању стандарда квалификације „Механичар текстилних машина”

1. Усваја се стандард квалификације „Механичар текстилних машина”, који је одштампан у Прилогу 1. овог решења и чини његов саставни део.

2. Ово решење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије – Просветном гласнику”.

Број 611-00-00392/2020-18
У Београду, 26. маја 2020. године

Министар,
Младен Шарчевић, с.р.

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	МЕХАНИЧАР ТЕКСТИЛНИХ МАШИНА
---------------------	------------------------------------

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
КЛАСНОК ¹ / ISCED-F 2013	0715 Машинство и обрада метала
Ниво НОКС-а ²	3
Ниво ЕОК-а ³	3
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	3 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а – основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање
Облици учења	<ul style="list-style-type: none"> – Формално; – Неформално образовање одраслих у трајању од најмање 960 сати обуке; – Признавање претходног учења.
Врста јавне исправе	<ul style="list-style-type: none"> – Диплома; – Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил; – Сертификат о оствареном стандарду квалификације у целини.

¹ Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС-у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

² Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³ Европски оквир квалификација (енг. *European Qualification Framework*)

**РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ
ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА**

Проходност у систему квалификација	Ниво 4 НОКС-а Ниво 5 НОКС-а
Занимање	7233.12 Механичар за машине за шивење 7233.18 Механичар за текстилне машине
Стандард занимања ⁴	-

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис квалификације	<p>Механичар текстилних машина на основу добијеног радног налога самостално обавља послове на монтажи, одржавању и сервисирању механичких и компјутерски управљаних машина у текстилној индустрији (машина за предење, ткање, плетење, штампање, оплемењивање и конфекцијских машина).</p> <p>Обучен је и за растављање машина и опреме ради поправки, руковођење машинама и опремом ради провере поправки, подмазивање покретних делова, тестирање у односу на стандарде и спецификације, те за вођење евиденције о раду и утрошеном материјалу и деловима.</p> <p>Делотворно комуницира и сарађује са надређенима и сарадницима приликом обављања задатака и активно доприноси култури уважавања и сарадње.</p> <p>Сврсисходно примењује техничке информације, информационо-комуникационе технологије (ИКТ) и унапређује њихову примену кроз учење и усавршавање.</p> <p>Врши контролу квалитета у складу са стандардима производног процеса и ефикасно примењује мере за осигурање квалитета, мере заштите на раду и мере заштите животне средине.</p> <p>Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција, механичару текстилних машина превасходно омогућава запошљавање и наставак школовања у датој стручној области.</p>
--------------------------	---

⁴ До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Механичар текстилних машина са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, члан 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развој и усвајање стандарда квалификације Механичар текстилних машина.

Компетенције	<ul style="list-style-type: none"> – Припрема и организација рада на радном месту; – Текуће одржавање машина у текстилној индустрији; – Сервисирање машина (машина за предење, ткање, плетење, оплемењивање и конфекцијских машина); – Монтажа машина у текстилној индустрији (машина за предење, ткање, плетење, оплемењивање и конфекцијских машина); – Кључне компетенције;⁵ (посебно: рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, сарадња, одговоран однос према здрављу и одговоран однос према околини).
По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:	
Знања	<ul style="list-style-type: none"> – познаје стручну терминологију; – опише врсте текстилних влакана и материјала, њихове основне карактеристике и начин употребе; – објасни функције и принципе рада машина и уређаја који се користе у текстилним технологијама (машина за предење, ткање, плетење, оплемењивање и конфекцијских машина); – опише компоненте и системе различитих текстилних машина; – објасни поступке праћења функционисања рада машина и начина отклањања поремећаја (пнеуматских, електронских, електричних и механичких компоненти, или софтвера); – опише поступке монтаже и демонтаже машина и уређаја, односно њихових делова; – наведе врсте техничке документације и начине вођења евиденције; – опише поступке заштите здравља и животне средине за механичара текстилних машина;

⁵ На основу: Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета („Службени гласник РС”, број 117/13).

Вештине

- користи техничко-технолошку документацију при раду;
- одржава прибор, алат и простор за рад механичара текстилних машина;
- одабере и рукује различитим приборима и алатима који се користе за одржавање и сервисирање текстилних машина и уређаја;
- инсталира и поставља нове текстилне машине и опрему према упутству, уз надзор;
- подешава текстилне машине за рад при промени врсте производа;
- одређује просечне величине у текстилној технологији;
- идентификује неисправност у раду машина, утврђује узрок и отклања га;
- чисти, одмашћује и подмазује машине, и мења уље и мазиво;
- врши замену дотрајалих и неисправних делова;
- тестира рад и успоставља функционалност машине;
- проверава рад машина надгледањем параметара и елиминише загушења машине;
- спроводи редовно одржавање машине ради обезбеђивања њеног оптималног рада;
- ефикасно примењује информатичке технологије у реализацији задатака и вођењу евиденције за послове механичара текстилних машина, као и при прикупљању и коришћењу података и информација у раду;
- обезбеђује квалитет производа;
- чита и разуме упутства и документацију на најмање једном страном језику;
- делотворно и вешто комуницира, користећи на одговарајући начин језик и стил комуникације специфичан за контекст и област рада;
- успешно унапређује своју праксу на основу сопственог искуства и сарадње са колегама;
- ефикасно примењује све прописане мере заштите здравља и мере заштите животне средине;

<p>Способности и ставови</p>	<ul style="list-style-type: none"> – обавља послове самостално, савесно, одговорно, уредно и прецизно у складу са техничко-технолошким процедурама и стандардима, уз повремене консултације са надређеним; – ефикасно планира и организује време и активности; – испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности уређаја, прибора и алата које користи при обављању посла; – испољава аналитичност при обављању посла у радном окружењу, тражећи рационална и стручна решења; – поштује принципе тимског рада и професионално-етичке норме и вредности; – прилагођава се на промене у радном процесу; – показује спремност за решавање проблема у оквиру оперативних послова, повремено и у нестандартним ситуацијама; – продуктивно сарађује са надређенима и сарадницима у вези са задацима које обавља и доприноси култури уважавања и сарадње; – испољава одговоран однос према свом здрављу, здрављу других и према заштити околине; – испољава предузимљивост у раду; – показује спремност за даље учење и активно се усавршава.
<p>Начин провере остварености исхода учења</p>	<p>Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.</p> <p>Оцењивање је описно и бројчано.</p> <p>Бројчане оцене ученика су:</p> <ul style="list-style-type: none"> – одличан (5), – врло добар (4), – добар (3), – довољан (2) и – недовољан (1). <p>Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.</p> <p>Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци...).</p> <p>Сумативно на полугодишту, крају школске године и на завршном испиту.</p> <p>У неформалном образовању провера савладаности програма којим се стичу стручне компетенције, обавља се на испиту за проверу стручних компетенција.</p>

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Квалификације
реализатора програма

Одговарајуће образовање:

- нивоа 5 НОКС-а,
- нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) и
- нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1),

у складу са чл. 140–142. Закона о основама система образовања и васпитања.

Организација
надлежна за издавање
јавне исправе

Средње стручне школе

Јавно признати организатори активности образовања одраслих (ЈПОА)